DECIZIA (UE) 2022/2198 A CONSILIULUI

din 8 noiembrie 2022

privind suspendarea integrală a aplicării Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 77 alineatul (2) litera (a), coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere ([1]) (denumit în continuare „acordul") a fost semnat și se aplică de la 28 mai 2015 ([2]) cu titlu provizoriu, pentru a facilita călătoriile în Uniune ale cetățenilor Republicii Vanuatu și călătoriile în Vanuatu ale cetățenilor Uniunii.

(2) Acordul se bazează pe dorința comună a părților contractante de a încuraja contactele interpersonale, de a stimula turismul și de a revigora relațiile comerciale dintre Uniune și Vanuatu.

(3) În temeiul articolului 8 alineatul (4) din acord, oricare dintre părți poate suspenda, integral sau parțial, acordul, în special din motive de ordine publică și de protecție a securității naționale. Decizia de suspendare se notifică celeilalte părți cu cel puțin două luni înainte de intrarea sa în vigoare. În cazul în care motivele suspendării încetează să existe, partea care a suspendat acordul informează imediat cealaltă parte și ridică suspendarea.

(4) Vanuatu aplică programe de dobândire a cetățeniei prin investiție prin care a acordat cetățenia Republicii Vanuatu unor resortisanți ai altor țări care nu avuseseră anterior nicio legătură cu Vanuatu, emițând decizii pozitive în cazul marii majorități a cererilor. Pe baza informațiilor furnizate de Biroul de pașapoarte al Vanuatu la 14 iunie 2021, până în martie 2021, aceasta a emis peste 10 500 de pașapoarte, rata de respingere fiind extrem de scăzută. Această situație ridică semne de întrebare cu privire la fiabilitatea controalelor de securitate și a verificării antecedentelor solicitanților efectuate de autoritățile Republicii Vanuatu.

(5) În plus, printre țările de origine ale solicitanților care au obținut cetățenia Republicii Vanuatu se numără mai multe țări ai căror resortisanți trebuie să dețină viză la trecerea frontierelor externe ale Uniunii.

(6) În cadrul schimburilor care au avut loc între Comisie și autoritățile din Vanuatu în octombrie 2017, noiembrie 2019, iunie 2020 și martie 2021, Comisia a exprimat preocupări grave cu privire la programele de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu, în special cu privire la acordarea cetățeniei unor persoane înregistrate în bazele de date ale Interpol, la absența cerințelor de prezență fizică sau de reședință, la perioadele scurte de prelucrare a cererilor pe care le presupun aceste programe și cu privire la lipsa unui schimb sistematic de informații cu țările de origine ale solicitanților sau cu țările în care aceștia aveau reședința principală anterioară și a avertizat guvernul din Vanuatu cu privire la posibilitatea reintroducerii obligativității vizelor în cazul în care preocupările nu sunt abordate. Explicațiile furnizate de Vanuatu nu au fost suficiente pentru a atenua preocupările respective.

([1]) JO L 173, 3.7.2015, p. 48.

([2]) Decizia (UE) 2015/1035 a Consiliului din 7 mai 2015 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului între Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere (JO L 173, 3.7.2015, p. 46).

(7) În consecință, aplicarea acordului a fost suspendată parțial prin Decizia (UE) 2022/366 a Consiliului ([3]). Suspendarea acordului se limitează la pașapoartele simple eliberate de Vanuatu începând cu 25 mai 2015, când numărul solicitanților care au obținut cetățenie prin intermediul programelor de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu a început să crească în mod semnificativ.

(8) Deși acordul a fost suspendat parțial prin Decizia (UE) 2022/366, a fost necesar să se prevadă, de asemenea, suspendarea în cadrul dreptului Uniunii. Prin urmare, în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]), la 27 aprilie 2022, Comisia a adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/693 ([5]) prin care se suspendă temporar exonerarea de obligativitatea vizelor pentru resortisanții din Vanuatu care dețin pașapoarte simple eliberate de Vanuatu începând cu 25 mai 2015, pentru o perioadă de nouă luni, acesta fiind aplicabil de la 4 mai 2022 până la 3 februarie 2023.

(9) În urma intrării în vigoare a suspendării temporare a exonerării de obligativitatea vizelor, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1806, Comisia a lansat un dialog consolidat cu Vanuatu în vederea remedierii circumstanțelor care au condus la respectiva suspendare.

(10) Deși dialogul consolidat cu Vanuatu a început la 12 mai 2022, ulterior Vanuatu nu s-a implicat în mod semnificativ. Prin urmare, în cursul perioadei de nouă luni stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/693, nu a fost posibilă remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor.

(11) Programele de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu continuă să reprezinte un risc sporit pentru securitatea internă a statelor membre, precum și o eludare a procedurii Uniunii de acordare a vizelor de scurtă ședere și a evaluării riscurilor în materie de securitate și migrație pe care le implică aceasta. Prin urmare, în absența angajamentului Republicii Vanuatu în ceea ce privește remedierea acestor circumstanțe, Decizia (UE) 2022/366 ar trebui să fie abrogată și ar trebui să se suspende integral aplicarea acordului în ceea ce privește toți resortisanții Republicii Vanuatu.

(12) Prezenta decizie constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului ([6]); prin urmare, Irlanda nu participă la adoptarea prezentei decizii, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Aplicarea Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere (denumit în continuare „acordul") se suspendă integral în ceea ce privește resortisanții Republicii Vanuatu începând cu 4 februarie 2023.

Articolul 2

Președintele Consiliului efectuează, în numele Uniunii, notificarea prevăzută la articolul 8 alineatul (4) din acord.

Articolul 3

Decizia (UE) 2022/366 se abrogă de la 4 februarie 2023.

([3]) Decizia (UE) 2022/366 a Consiliului din 3 martie 2022 privind suspendarea parțială a aplicării Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere (JO L 69, 4.3.2022, p. 105).

([4]) Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație (JO L 303, 28.11.2018, p. 39).

([5]) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/693 al Comisiei din 27 aprilie 2022 privind suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor pentru resortisanții din Vanuatu (JO L 129, 3.5.2022, p. 18).

([6]) Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 64, 7.3.2002, p. 20).

Articolul 4

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles, 8 noiembrie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA